

รายงานการประชุมคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร
ครั้งที่ ๒/๒๕๕๕

วันจันทร์ที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๔.๐๐ น.
ณ ห้องประชุม ๑๓๔-๑๓๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

.....

ผู้มาประชุม

๑. นายวิระ วงศ์สมุทร	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
๒. นายไอฟาร์ พิทักษ์	ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	รองประธานกรรมการ
๓. นายนิโรธ เจริญประกอบ	เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค	กรรมการ
๔. นางอารีย์ ไส้มวดี	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร แทนเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	กรรมการ
๕. นางสาวอัมรา เวียงวิระ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๖. นางนริชา วงษ์จินดา	แทนอธิบดีกรมการข้าว ผู้เชี่ยวชาญด้านผลิตภัณฑ์ประมง	กรรมการ
๗. นายศรวิศ ธานีโต	แทนอธิบดีกรมประมง ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์	กรรมการ
๘. นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์	แทนอธิบดีกรมปศุสัตว์ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว และแปรรูปผลิตผลเกษตร แทนอธิบดีกรมวิชาการเกษตร	กรรมการ
๙. นายบุญสืบ บุญญกนก	นิติกรชำนาญการพิเศษ แทนอธิบดีกรมศุลกากร	กรรมการ
๑๐. นายสันติ บุญประคัม	รองเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสิ่งแวดล้อม ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๑๑. นางภาวนา สิงห์เสมานนท์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานปศุสัตว์และสัตว์น้ำ ผู้แทนรองอธิบดีกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๑๒. นายชัยยง กฤตพลชัย	เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ
๑๓. นายพรศิลป์ พิชรินทร์ทนะกุล	ประธานคณะกรรมการธุรกิจเกษตรและอาหาร ผู้แทนประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๔. นายบุญเพ็ง สันติวัฒนธรรม	รองประธานกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร ผู้แทนประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๕. ศาสตราจารย์พิเศษเรวัต ฉ่ำเฉลิม	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๖. นางสาวเมทนี สุนทรักษ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๗. นายศักดิ์ชัย ศรีบุญซื่อ	ผู้อำนวยการสำนักงานสินค้าเกษตร และอาหารแห่งชาติ	กรรมการและ เลขานุการ
๑๘. นางสาวตจเดือน ศตะนาวิน	ผู้อำนวยการกองนโยบายมาตรฐานสินค้าเกษตร และอาหาร มกอช.	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม เนื่องจากติดราชการหรือภารกิจ

๑. เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา
๒. ศาสตราจารย์เกียรติคุณนายแพทย์ไกรสิทธิ์ ตันทีศรีนทร์ ผู้ทรงคุณวุฒิ
๓. นางนันทิยา อุ้นประเสริฐ รองผู้อำนวยการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

ประธานแจ้งที่ประชุมทราบความก้าวหน้าในการแก้ไขพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ศกส. ผู้แทนราษฎรได้รับหลักการการขอแก้ไขแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร (ฉบับที่...) พ.ศ. ... ของสภาผู้แทนราษฎร

มติที่ประชุม

รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ มีจำนวนทั้งสิ้น ๘ หน้า

มติที่ประชุม

รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ เครื่องหมายรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

ฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งที่ประชุมทราบเรื่องเครื่องหมายเกษตรอินทรีย์ ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร ครั้งที่ ๓/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ได้มีมติเห็นชอบให้ใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ Organic Thailand เป็นเครื่องหมายรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ภายใต้ พ.ร.บ. มาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ประกอบอยู่ด้วย จึงได้มีหนังสือถึงสำนักงานปลัด สำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการฯ ตาม พ.ร.บ. ชง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๕ ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ประชุมเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๕ มีมติเห็นชอบการแสดงแถบสีธงชาติไว้ที่เครื่องหมายรับรองมาตรฐานสำหรับแสดงกับสินค้าเกษตรอินทรีย์ของ มกอช. ขณะนี้ มกอช. เร่งประสานงานเรื่องหนังสือแจ้งมติดังกล่าวอย่างเป็นทางการเพื่อดำเนินการเสนอกฎกระทรวงต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

มติที่ประชุม

ทราบ และมอบหมาย มกอช. เตรียมการเรื่องกฎกระทรวงให้พร้อมเสนอเรื่องโต้ทันทีเมื่อได้รับแจ้งมติคณะกรรมการฯ อย่างเป็นทางการแล้ว

๓.๒ การลงนาม MOU เพื่อเตรียมความพร้อมการรับรองระบบงาน GI

ฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งที่ประชุมทราบเรื่องการลงนาม MOU เพื่อเตรียมความพร้อมการรับรองระบบงานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication : GI) ซึ่งประเทศไทยมี พ.ร.บ.คุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อให้การคุ้มครองสินค้าที่ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบ คือ กรมทรัพย์สินทางปัญญา สำหรับสินค้า GI ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรและอาหารที่ได้รับการขึ้นทะเบียนแล้วประมาณ ๓๐ รายการ เช่น ข้าวสังข์หยดพัทลุง ผ้าไหมแพรวากาฬสินธุ์ เป็นต้น ซึ่งที่ผ่านมาการรับรอง GI ของไทย ดำเนินการโดย

หน่วยตรวจสอบรับรอง (CB) ที่ได้รับการรับรองจาก AB ต่างประเทศ ซึ่งมีขั้นตอน ระยะเวลาที่เกี่ยวข้องมาก และมีค่าใช้จ่ายสูง

กรมทรัพย์สินทางปัญญา มกอช. และ สผอ. จึงได้หารือและบูรณาการร่วมกันถึงความเข้าใจความร่วมมือในการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสิ่งปฏิกูลศาสตร์ขึ้นเพื่อเป็นกรอบความร่วมมือในการพัฒนาการดำเนินการคุ้มครอง GI โดยในเบื้องต้นกำหนดจะลงนามกันในวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ทั้งนี้ กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการและหน่วยตรวจสอบรับรอง มกอช. และ สผอ. เป็นหน่วยรับรองระบบงาน โดย มกอช. จะรับผิดชอบด้านสินค้าเกษตรและอาหาร สผอ. รับผิดชอบด้านอื่นๆ

ข้อคิดเห็นที่ประชุม

๑. สินค้าที่ได้รับการรับรอง GI ควรมีความรู้พื้นฐานด้วย เช่น ไร่มาตรฐาน มกษ. GAP เพื่อมิให้เกิดปัญหาว่า ได้รับการคุ้มครองสิ่งปฏิกูลศาสตร์ แต่เป็นสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐานความปลอดภัย
๒. ผู้แทน สผอ. ชี้แจงเพิ่มเติมว่า จะมีการนำเสนอคณะกรรมการการมาตรฐานแห่งชาติภายใต้ พ.ร.บ. การมาตรฐานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ ในเรื่องขอขยายระบบงานที่ มกอช. และ สผอ. จะให้การรับรอง
๓. ศาสตราจารย์พิเศษเรวัต ฉ่ำเฉลิม ผู้ทรงคุณวุฒิ ชี้แจงประเด็นด้านกฎหมายว่า กฎหมายแต่ละฉบับไม่ได้มีความขัดแย้งกัน สามารถทำงานเสริมกันเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ โดยถ้าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรก็ต้องเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น เรื่อง พ.ร.บ. มาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ก็ดำเนินการในเรื่องของมาตรฐานสินค้าเกษตรได้ เป็นต้น

มติที่ประชุม

ทราบ

๓.๓ ความคืบหน้าการเปิดการรับรองระบบงานมาตรฐานเอกชน GlobalG.A.P.

ฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งที่ประชุมทราบเรื่องความคืบหน้าการเปิดการรับรองระบบงานมาตรฐานเอกชน GlobalG.A.P. ซึ่งตามที่สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือขอให้ มกอช. พิจารณาให้การรับรองระบบงานแก่หน่วยตรวจสอบรับรองในขอขยายมาตรฐาน GlobalG.A.P. ซึ่งเป็นมาตรฐานเอกชน ขณะนี้ มกอช. อยู่ระหว่างการเตรียมการเรื่องการลงนามยอมรับบันทึกความเข้าใจทางเทคนิคกับ IAF-GlobalG.A.P. ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการการมาตรฐานแห่งชาติได้เห็นชอบการลงนามดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ทั้งนี้ มกอช. จะเปิดรับรองระบบงานดังกล่าวเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของหน่วยตรวจสอบรับรองที่ขอการรับรองระบบงานจากหน่วยรับรองระบบงานต่างประเทศ (AB จากต่างประเทศ) ซึ่งไม่ใช้การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานแห่งชาติ มาตรฐาน มกษ. หรือเป็นการยอมรับมาตรฐานเอกชนแต่อย่างใด

ข้อคิดเห็นที่ประชุม

มกอช. อุดรศักดิ์กล่าวว่า การดำเนินการดังกล่าวนี้จะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายหรือลดต้นทุนให้แก่หน่วยตรวจสอบรับรองได้มากขึ้นเพียงใด

มติที่ประชุม

ทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ ร่างมาตรฐานสินค้าเกษตร จำนวน ๘ เรื่อง

ในการประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ที่ประชุมมีความเห็นว่า การประชุมพิจารณามาตรฐานค่อนข้างช้า ควรปรับวิธีการประชุมให้มีความกระชับขึ้น จึงมีมติเห็นชอบใน

หลักการว่า ในการประชุมคณะกรรมการครั้งต่อไปให้ฝ่ายเลขานุการจัดส่งมาตรฐานให้กรรมการทุกท่านพิจารณาเป็นการล่วงหน้า เพื่อฝ่ายเลขานุการจะได้ประมวล ตลอดจนสังเคราะห์หาข้อสรุปเพื่อนำมาชี้แจงแก่คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร

ฝ่ายเลขานุการจึงได้เวียนสอบถามความเห็นต่อร่างมาตรฐานดังกล่าวอีก ๘ เรื่อง ได้รับข้อคิดเห็น/ข้อซักถาม/ข้อเสนอปรับปรุงแก้ไขที่สำคัญในมาตรฐาน ๕ เรื่องจาก ๔ หน่วยงาน

(๑) หอยสองฝามีชีวิตและเนื้อหอยสองฝาดิบ

๑) ร่างมาตรฐานนี้ ครอบคลุม หอยสองฝามีชีวิตและเนื้อหอยสองฝาดิบ โดยเนื้อหอยสองฝาดิบจำหน่ายในสภาพ แช่เย็น หรือแช่เยือกแข็ง หอยสองฝาทั้งสองประเภทอาจใช้สำหรับบริโภคโดยตรง หรือนำไปแปรรูปในอุตสาหกรรม

๒) ข้อกำหนดในร่างมาตรฐาน ประกอบด้วย ขอบข่าย นิยาม คุณภาพที่ต้องการ สารปนเปื้อนวัตถุเจือปนอาหาร สุขลักษณะ ฉลาก การชักตัวอย่าง การตรวจสอบและการวิเคราะห์ รวมถึงการยอมรับสินค้า

๓) ร่างมาตรฐานนี้ได้ผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการวิชาการ และ ผ่านการสัมมนาระดมความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแล้ว

ข้อคิดเห็นที่ประชุม

ฝ่ายเลขานุการได้แจ้งที่ประชุมว่าจากการเวียนสอบถามความเห็นจากคณะกรรมการเป็นการล่วงหน้า ได้รับข้อคิดเห็นจากกรรมการ คือ ให้ปรับแก้ไขขอบข่ายและนิยามให้ชัดเจนเกี่ยวกับการรับรองหอยว่ามาจากแหล่งที่ได้รับการรับรองและการระบุหน่วยงานรับรองให้ชัดเจน ฝ่ายเลขานุการจึงได้ปรับปรุงแก้ไขร่างมาตรฐาน ๒ ประเด็น

(๑) ระบุในขอบข่ายมาตรฐานฉบับนี้ให้ชัดเจนว่า ครอบคลุมหอยสองฝามีชีวิตและเนื้อหอยสองฝาดิบ ซึ่งเป็นหอยที่มาจากแหล่งน้ำที่ได้รับการรับรองจากกรมประมงว่าสามารถนำมาบริโภคได้โดยตรงหรือผ่านขั้นตอนการดัดสีปนเปื้อนโดยวิธีที่เหมาะสม

(๒) ระบุเพิ่มเติมกรมประมงเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการรับรองและตรวจติดตามแหล่งเลี้ยงหอยสองฝา

มติที่ประชุม

เห็นชอบร่างมาตรฐาน เรื่อง หอยสองฝามีชีวิตและเนื้อหอยสองฝาดิบ ตามที่ฝ่ายเลขานุการได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข และประกาศเป็นมาตรฐานทั่วไปต่อไป

(๒) หลักปฏิบัติสำหรับสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเดิม ๔ : หอยสองฝา

๑) ร่างมาตรฐานนี้ กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อควบคุมกระบวนการผลิต ทุกขั้นตอน โดยเฉพาะขั้นตอนที่อาจมีอันตรายหรือที่ต้องควบคุมรวมถึงให้ข้อเสนอแนะทางเทคนิคซึ่งเป็นการวางมาตรฐานควบคุมและแก้ไขในกระบวนการผลิตหอยสองฝา โดยเข้าร่วมกับ มกษ. ๗๔๑๐ มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง หลักปฏิบัติสำหรับสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเดิม ๑ : ข้อกำหนดทั่วไป

๒) ร่างมาตรฐานนี้ได้ผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการวิชาการ และ ผ่านการสัมมนาระดมความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแล้ว

ข้อคิดเห็นที่ประชุม

ฝ่ายเลขานุการได้แจ้งที่ประชุมว่าจากการเวียนสอบถามความเห็นจากคณะกรรมการเป็นการล่วงหน้า ได้รับข้อคิดเห็นจากกรรมการ คือ ให้ปรับแก้ไขนิยามให้ชัดเจนเกี่ยวกับการรับรองหอยว่ามาจากแหล่งที่ได้รับการรับรองและให้ระบุหน่วยงานรับรองให้ชัดเจน ฝ่ายเลขานุการจึงได้ปรับปรุงแก้ไขร่างมาตรฐาน และระบุเพิ่มเติมกรมประมงเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการรับรองและตรวจติดตามแหล่งเลี้ยงหอยสองฝา

มติที่ประชุม

เห็นชอบร่างมาตรฐาน เรื่อง หลักปฏิบัติที่ดีสำหรับสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเล่ม ๔ : หอยสองฝา ตามที่ ฝ่ายเลขานุการได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข และประกาศเป็นมาตรฐานทั่วไปต่อไป

(๓) การปฏิบัติที่ดีสำหรับสถานเพาะเลี้ยงปลาดีมน้ำมัน

๑) ร่างมาตรฐานนี้ กำหนดเกณฑ์การปฏิบัติที่ดีสำหรับสถานเพาะเลี้ยงปลาดีมน้ำมัน ครอบคลุมตั้งแต่การรับทะเลายปลาดีมน้ำมัน การเก็บรักษา รวมถึงกระบวนการขนส่งทะเลายปลาดีมน้ำมันไปยังโรงงานสกัด น้ำมัน โดยมีเกณฑ์กำหนด วิธีการตรวจประเมิน คำแนะนำ รวมถึงแบบบันทึกตัวอย่างสำหรับการซื้อขายทะเลายปลาดีมน้ำมัน เพื่อให้สามารถทำตามได้

๒) ประเด็นที่อภิปรายกันมาก คือ ขอมช่วยเกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการที่รวบรวมทะเลาย ปลาดีมน้ำมัน รวมถึงการเก็บรักษาเพื่อส่งไปโรงงานสกัดโดยตรงเท่านั้น และการดำเนินการที่แตกต่างกับในแต่ละสถาน เพาะเลี้ยง รวมถึงการควบคุมคุณภาพทะเลายปลาดีมน้ำมันไม่ให้เสื่อมคุณภาพ และการขนส่งทะเลายปลาดีมน้ำมันไปยังโรงงานสกัดน้ำมัน ภายใน ๒๔ ชั่วโมง

๓) ร่างมาตรฐานนี้ ได้ผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการวิชาการ และ ผ่านการ สัมมนาระดมความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแล้ว

ข้อคิดเห็นที่ประชุม

๑. ฝ่ายเลขานุการได้แจ้งที่ประชุมว่าจากการเวียนสอบถามความเห็นจากคณะกรรมการเป็นการล่วงหน้า ไม่มีข้อคิดเห็น/ข้อซักถาม/ข้อเสนอมปรับปรุงแก้ไขที่สำคัญต่อร่างมาตรฐานนี้ จึงเห็นควร ให้เป็นไปตามร่างที่ได้ผ่านการ พิจารณาจากคณะกรรมการวิชาการ และผ่านการสัมมนาระดมความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแล้ว

๒. ที่ประชุมเห็นควรให้แก้ไขเกณฑ์กำหนดจาก “ตรวจสอบคุณภาพทะเลายปลาดีมน้ำมันตามเกณฑ์ที่กำหนด” เป็น “ตรวจสอบคุณภาพทะเลายปลาดีมน้ำมันตามเกณฑ์ที่กำหนดใน ม.บ.ช. ๕๗๐๒” เพื่อให้มีข้อความที่ชัดเจนใน การปฏิบัติมากยิ่งขึ้น รวมถึงปรับภาคผนวก ก ให้สอดคล้องกับเกณฑ์กำหนดที่แก้ไข

มติที่ประชุม

เห็นชอบร่างมาตรฐาน เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับสถานเพาะเลี้ยงปลาดีมน้ำมัน โดยให้ปรับปรุงตาม ข้อคิดเห็นที่ประชุม และประกาศเป็นมาตรฐานทั่วไปต่อไป

(๔) การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มสัตว์น้ำจืดสวยงาม

๑) ร่างมาตรฐานนี้ กำหนดหลักเกณฑ์การเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสวยงามทุกชนิดขึ้นตอนในระดั้ม ฟาร์ม รวมถึงการจับหรือรวบรวม และการดูแลหลังการจับหรือรวบรวมก่อนส่งออกจากฟาร์ม เพื่อให้ได้สัตว์น้ำจืดสวยงามที่มี ลักษณะตรงตามความต้องการของตลาด สุขภาพดี ปลอดภัยตามที่กำหนด

๒) สัตว์น้ำจืดสวยงามตามมาตรฐานฉบับนี้หมายถึง สัตว์น้ำที่อยู่ในน้ำจืดหรือสามารถ ปรับตัวให้มีชีวิตอาศัยอยู่ในน้ำจืดได้ โดยมีวัตถุประสงค์การเลี้ยงเพื่อการค้าสำหรับนันทนาการ ไม่ใช่เพื่อเป็นอาหาร และ ฟาร์มสัตว์น้ำจืดสวยงามหมายถึง สถานประกอบการเพาะเลี้ยง และ/หรือรวบรวม สัตว์น้ำจืดสวยงาม

๓) ร่างมาตรฐานนี้ ได้ผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการวิชาการ และ ผ่านการ สัมมนาระดมความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแล้ว

ข้อคิดเห็นที่ประชุม

๑. ฝ่ายเลขานุการได้แจ้งที่ประชุมว่าจากการเวียนสอบถามความเห็นจากคณะกรรมการเป็นการล่วงหน้า มีข้อซักถาม ๓ ประเด็น ได้แก่ (๑) ขอมช่วยมาตรฐานครอบคลุมหรือมีเกณฑ์กำหนดเกี่ยวกับสัตว์น้ำสวยงามที่ได้รับการตัด

แปรพันธุกรรมหรือไม่ หรือควรอ้างอิงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (๒) เกณฑ์การขึ้นทะเบียนเกษตรกรโดยกรมประมงจะเข้าชื้อนกับ เกณฑ์การให้การรับรองเกษตรกรตามมาตรฐานนี้หรือไม่ (๓) เหตุผลการกำหนดเป็นข้อกำหนดหลักหรือข้อกำหนดรอง

ทั้งนี้ฝ่ายเลขานุการได้ตอบข้อซักถามแล้วสรุปดังนี้ (๑) ร่าง พ.ร.บ. ความปลอดภัยทางชีวภาพของ เทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ยังอยู่ในกระบวนการพิจารณา ซึ่งขณะนั้นกรมประมงได้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำกับดูแลและ กำหนดแนวทางปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้อง (๒) ไม่เข้าชื้อนเนื่องจาก เกณฑ์การขึ้นทะเบียนเกษตรกรของกรมประมงมี วัตถุประสงค์เพื่อการดูแลช่วยเหลือสนับสนุนโดยหลักฐาน เช่น บัตรประจำตัวประชาชน เอกสารสิทธิการใช้ที่ดิน (๓) ข้อกำหนดด้านสารารณเภภคที่จำเป็นเป็นข้อกำหนดหลักเพราะกระทบต่อคุณภาพและสุขภาพสัตว์น้ำ ข้อกำหนดด้านการ เลือกลงปลูกพันธุ์ที่ไม่เป็นโรคเป็นข้อกำหนดรอง เพราะมีข้อกำหนดให้ลูกพันธุ์สัตว์น้ำต้องมีหนังสือกำกับการจำหน่ายอยู่แล้ว สำหรับข้อกำหนดด้านการรวบรวมและบันทึกข้อมูลเป็นข้อกำหนดรอง เนื่องจากปัจจุบันเกษตรกรบางส่วนยังไม่สามารถ ปฏิบัติได้

ดังนั้น จึงเห็นควรให้เป็นไปตามร่างที่ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการวิชาการ และผ่านการ สัมมนาระดมความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแล้ว

๒. ให้นำเกณฑ์ตัดสินผลการประเมินมาใช้ก่อนตารางเกณฑ์กำหนดและระดับของข้อกำหนดในทุกร่าง มาตรฐานฯ เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่า ต้องประเมินผ่านข้อกำหนดหลักทุกข้อ และประเมินผ่านอย่างน้อย ๗๐% ของ ข้อกำหนดรอง เนื่องจากในข้อกำหนดรองมักจะใช้คำว่า “ควร” ซึ่งอาจทำให้เข้าใจคลาดเคลื่อนว่าไม่ต้องทำก็ได้

มติที่ประชุม

๑. เห็นชอบให้นำเกณฑ์ตัดสินผลการประเมินมาใช้ก่อนตารางเกณฑ์กำหนดและระดับของข้อกำหนดใน ทุกร่างมาตรฐานฯ

๒. เห็นชอบร่างมาตรฐาน เรื่อง การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์ม สัตว์น้ำจืด สวยงาม และประกาศเป็นมาตรฐานทั่วไปต่อไป

(๕) ข้าวกล้องงอก

๑) ร่างมาตรฐานนี้ ครอบคลุม ข้อกำหนดเรื่องคุณภาพ สารปนเปื้อน สารพิษตกค้าง สุกลักษณะ การบรรจุ ฉลาก วิธีชั่งตวงอย่าง และวิธีวิเคราะห์

๒) ประเด็นที่อภิปรายกันมาก คือ ชื่อผลิตภัณฑ์ วิธีการชั่งตวงอย่าง และวิธีการวิเคราะห์ กรดแอมิโนในมิวทริก (สารกาบา)

๓) ร่างมาตรฐานนี้ได้ผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการวิชาการ และ ผ่านการ สัมมนาระดมความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแล้ว

ข้อคิดเห็นที่ประชุม

ฝ่ายเลขานุการได้แจ้งที่ประชุมว่าการเวียนสอบถามความเห็นจากคณะกรรมการเป็นการล่วงหน้า ไม่ มีข้อคิดเห็น/ข้อซักถาม/ข้อเสนอปรับปรุงแก้ไขที่สำคัญต่อร่างมาตรฐานนี้ จึงเห็นควรให้เป็นไปตามร่างที่ได้ผ่านการพิจารณา จากคณะกรรมการวิชาการ และผ่านการสัมมนาระดมความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแล้ว

มติที่ประชุม

เห็นชอบร่างมาตรฐาน เรื่อง ข้าวกล้องงอก และประกาศเป็นมาตรฐานทั่วไปต่อไป

(๖) การปฏิบัติที่ดีสำหรับการผลิตข้าวกล้องงอก

๑) ร่างมาตรฐานนี้ ครอบคลุม สถานที่ผลิตและกระบวนการผลิตข้าวกล้องงอก ตั้งแต่การ คัดเลือกวัตถุดิบ การเพาะ การให้ความร้อน การลดความชื้น การสีเปลือก การคัดแยกคุณภาพ การบรรจุ การเก็บรักษาและ การขนส่ง เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ และปลอดภัยต่อผู้บริโภค

๒) ประเด็นที่อภิปรายกันมาก คือ การรับซื้อวัตถุดิบ และการให้ความร้อน

๓) ร่างมาตรฐานนี้ ได้ผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการวิชาการ และ ผ่านการ
 สัมมนาระดมความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแล้ว

ข้อคิดเห็นที่ประชุม

๑. ฝ่ายเลขานุการได้แจ้งที่ประชุมว่าจากการเวียนสอบถามความเห็นจากคณะกรรมการเป็นการล่วงหน้า
 มีข้อซักถามต่อร่างมาตรฐานนี้ คือ จำเป็นต้องระบุเกณฑ์เพิ่มเติมในขั้นตอนการเก็บรักษาเพื่อป้องกันการปนเปื้อนจุลินทรีย์
 หรือไม่ ซึ่งฝ่ายเลขานุการได้ตอบข้อซักถามแล้วว่ากระบวนการให้ความร้อนข้าวเปลือกหรือข้าวกล้องโดยการนึ่งหรือต้มเป็น
 เพียงการลดปริมาณจุลินทรีย์ลง แต่ภายหลังต้องลดความชื้นให้อยู่ในเกณฑ์ที่จะไม่ให้เกิดจุลินทรีย์ จึงไม่จำเป็นต้องกำหนด
 เกณฑ์การเก็บรักษาเพื่อป้องกันการปนเปื้อนจุลินทรีย์เพิ่มเติม จึงเห็นควรให้เป็นไปตามร่างที่ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการ
 วิชาการ และผ่านการสัมมนาระดมความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแล้ว

๒. ในเรื่องวิธีการตรวจประเมินสถานที่ผลิต ให้เปลี่ยนคำว่า “มลพิษ” เป็น “เสียง ฝุ่น ละอองข้าว และ
 น้ำเสีย” เนื่องจากคำว่ามลพิษให้ความรู้สึกว่าเป็นสารเคมีร้ายแรง

๓. ที่ประชุมมีข้อตั้งคำถามว่าในมาตรฐานต่างๆ ไม่ควรใช้ภาษาอังกฤษคำที่มีภาษาไทย และ ไม่จำเป็นต้อง
 ใช้ภาษาอังกฤษทับศัพท์ที่ควรใช้ภาษาไทย หรืออย่างน้อยวงเล็บภาษาไทยหลังภาษาอังกฤษ หรือวงเล็บภาษาอังกฤษหลัง
 ภาษาไทย เช่น หน่วยนับ H ซึ่งหมายถึง ชั่วโมง m ซึ่งหมายถึง เมตร เพื่อให้ผู้นำมาตรฐานไปใช้รวมทั้งเกษตรกรเข้าใจ
 ง่าย

มติที่ประชุม

๑. รับข้อตั้งเกตของที่ประชุม เรื่อง มาตรฐานต่างๆ ไม่ควรใช้ภาษาอังกฤษคำสำหรับคำที่มีภาษาไทย ควร
 ใช้ภาษาไทย หรืออย่างน้อยวงเล็บภาษาไทยหลังภาษาอังกฤษ หรือวงเล็บภาษาอังกฤษหลังภาษาไทย เพื่อให้ผู้นำมาตรฐานไป
 ใช้รวมทั้งเกษตรกรเข้าใจง่าย

๒. เห็นชอบร่างมาตรฐาน เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับการผลิตข้าวกล้องงอก โดยให้ปรับปรุงตาม
 ข้อคิดเห็นที่ประชุม และประกาศเป็นมาตรฐานทั่วไปต่อไป

(๗) การปฏิบัติที่ดีหลังการเก็บเกี่ยวสำหรับข้าวโพดเมล็ดแห้ง

๑) ร่างมาตรฐานนี้ ครอบคลุม ข้าวโพด ตั้งแต่การรับข้าวโพด การกะเทาะเมล็ด การลด
 ความชื้น การบรรจุ การเก็บรักษา และการส่งมอบ

๒) เนื้อหาประกอบด้วยเกณฑ์กำหนดและวิธีการตรวจประเมินสถานประกอบการ
 เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ การควบคุมการปฏิบัติงาน การสุขาภิบาลและการบำรุงรักษา สุขลักษณะส่วนบุคคล การ
 ขนส่ง การฝึกอบรม การบันทึกข้อมูล

๓) ร่างมาตรฐานนี้ ได้ผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการวิชาการ และ ผ่านการ
 สัมมนาระดมความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแล้ว

ข้อคิดเห็นที่ประชุม

๑. ฝ่ายเลขานุการได้แจ้งที่ประชุมว่าจากการเวียนสอบถามความเห็นจากคณะกรรมการเป็นการล่วงหน้า
 มีข้อซักถามต่อร่างมาตรฐานนี้ คือ ความครอบคลุมของเกณฑ์มาตรฐานต่อข้าวโพดที่ผ่านการตัดแปรพันธุกรรม ซึ่งฝ่าย
 เลขานุการได้ตอบข้อซักถามแล้วว่า เนื่องจากตามกฎหมายยังไม่มีกฎหมายที่ปลูกพืชตัดแปรพันธุกรรม ประกอบกับมาตรฐาน
 ฉบับนี้เป็นเกณฑ์การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวซึ่งต่อเนืองมาจากฉบับแรกที่เป็นเกณฑ์ด้านการปฏิบัติที่ดีในการผลิต จึงไม่ได้
 กำหนดเกณฑ์เฉพาะที่เกี่ยวกับข้าวโพดที่ผ่านการตัดแปรพันธุกรรม

๒. ควรปรับแก้ไขคำให้ชัดเจน เรื่อง “การรับซื้อ” ควรใช้คำว่า “การรับ” เพื่อจะได้ครอบคลุมกรณี
 เกษตรกรเป็นผู้กะเทาะเมล็ดหรือสีข้าวโพดเองด้วย

มติที่ประชุม

เห็นชอบร่างมาตรฐาน เรื่อง การปฏิวัติที่ดินหลังการเก็บเกี่ยวข้าวโพดเมล็ดแห้ง โดยให้ปรับปรุงตามข้อคิดเห็นที่ประชุม และประกาศเป็นมาตรฐานทั่วไปต่อไป

(๘) หลักการชักตัวอย่างสินค้าส่งมอบเพื่อการตรวจสอบคุณภาพพืช

๑) ร่างมาตรฐานนี้ กำหนดแนวทางเลือกวิธีชักตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการตรวจสอบด้านคุณภาพพืชสินค้าก่อนส่งมอบ ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการชักตัวอย่าง การระบุสินค้าและหน่วยตัวอย่าง การเลือกวิธีชักตัวอย่าง และแนวทางกำหนดขนาดตัวอย่าง

๒) ประเด็นที่อภิปรายกันมาก คือ การกำหนดรายละเอียดให้ใกล้เคียงมาตรฐาน ISPM หมายเลข ๓๑ ให้มากที่สุด

๓) ร่างมาตรฐานนี้ ได้ผ่านการคัดกรองจากคณะกรรมการวิชาการ และผ่านการสัมมนาระดมความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแล้ว

ข้อคิดเห็นที่ประชุม

๑. ฝ่ายเลขานุการได้แจ้งที่ประชุมว่าจากการเวียนสอบถามความเห็นจากคณะกรรมการเป็นการล่วงหน้า ไม่มีข้อคิดเห็น/ข้อซักถาม/ข้อเสนอปรับปรุงแก้ไขที่สำคัญต่อร่างมาตรฐานนี้ จึงเห็นควร ให้เป็นไปตามร่างที่ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการวิชาการ และผ่านการสัมมนาระดมความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแล้ว

๒. คณะกรรมการมีการซักถาม เรื่อง การชักตัวอย่างแบบไม่ใช้หลักสถิติจะเป็นที่ยอมรับหรือไม่ ซึ่งกรรมการวิชาการได้ชี้แจงว่าการชักตัวอย่างแบบไม่ใช้หลักสถิติเป็นที่ยอมรับภายใต้มาตรฐาน ISPM หมายเลข ๓๑ เพราะในการปฏิบัติงานด้านคุณภาพพืชเกี่ยวข้องกับศัตรูพืชซึ่งเป็นสิ่งมีชีวิตที่เคลื่อนที่ได้ การชักตัวอย่างโดยใช้หลักสถิติจึงเป็นการยากในทางปฏิบัติ

มติที่ประชุม

เห็นชอบร่างมาตรฐาน เรื่อง หลักการชักตัวอย่างสินค้าส่งมอบเพื่อการตรวจสอบคุณภาพพืช และประกาศเป็นมาตรฐานทั่วไปต่อไป

๕.๒ การนำมาตรฐาน มกษ. ไปใช้ในการรับรอง

ฝ่ายเลขานุการแจ้งที่ประชุมพิจารณาการนำมาตรฐาน มกษ. ไปใช้ในกรรับรอง ซึ่งในปัจจุบัน มาตรฐาน มกษ. ซึ่งเป็นมาตรฐานที่กำหนดภายใต้ พ.ร.บ. มาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ประกาศใช้แล้ว โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา รวมทั้งสิ้น ๑๘๐ เรื่อง ในช่วงที่ผ่านมา กรณียังไม่มียกเว้นมาตรฐาน มกษ. กรมจะใช้มาตรฐานของกรมไปพลางก่อน

ในวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕ ได้มีการประชุมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำมาตรฐาน มกษ. ไปใช้ในการส่งเสริมและการรับรอง มีประเด็นและข้อสรุปเสนอที่ประชุมคณะกรรมการดังนี้

1) ในการส่งเสริมและรับรองมาตรฐาน ในกรณีที่ยังไม่มีมาตรฐาน มกษ. ให้กรมใช้มาตรฐานของกรมไปพลางก่อน และให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการเร่งรัดการออกประกาศมาตรฐาน มกษ.

2) สำหรับมาตรฐาน มกษ. ที่ประกาศใช้แล้ว ให้ระบุมาตรฐาน มกษ. ในการอ้างอิง เช่น ระบุเลขที่มาตรฐาน มกษ. ในใบรับรองเพิ่มเติมด้วย เพื่อมิให้มีความสับสนว่ามี ๒ มาตรฐานที่แตกต่างกัน

ข้อคิดเห็นที่ประชุม

๑. ประธานเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องนโยบายและการปฏิบัติของหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงขอรับเรื่องนี้ไปดำเนินการหารือภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เอง

๒. ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ได้มีการหารือกับสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ในที่ประชุมคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนด้านการเกษตร และมีความเห็นร่วมกันว่าเรื่องนำมาตรฐานสินค้าเกษตรไปส่งเสริมอย่างกว้างขวางนั้นเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งจะได้มีการตั้งคณะกรรมการร่วมกันในเรื่องนี้

๓. ผู้แทนภาคเอกชนทั้งจากสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย มีความเห็นว่า มาตรฐาน มกษ. ที่มีอยู่เป็นมาตรฐานสมัครใจเท่านั้น ควรมีการพิจารณาตัดลำดับความสำคัญของมาตรฐานที่ควรประกาศเป็นมาตรฐานบังคับได้แล้ว ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงความพร้อมของการปฏิบัติภายในประเทศก่อน

มติที่ประชุม

รับทราบ และประธานรับจะนำเรื่องนี้ไปประชุมหารือภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต่อไป

๔.๓ การปรับปรุงคณะกรรมการวิชาการและคณะอนุกรรมการ

ฝ่ายเลขานุการเสนอที่ประชุมพิจารณาปรับปรุงคำสั่งคณะกรรมการวิชาการและคณะอนุกรรมการ

๒ คณะ ดังนี้

๑) คณะกรรมการวิชาการพิจารณามาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง พืชอาหารสัตว์ ขอเพิ่มเติมองค์ประกอบ กรรมการ ๑ ท่าน คือ นางจันทกานต์ อรรถนนท์

๒) คณะอนุกรรมการว่าด้วยการบังคับใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชและอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า ขอเพิ่มเติมองค์ประกอบ รองประธานอนุกรรมการ ๑ ท่าน คือ รองผู้อำนวยการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติที่ได้รับมอบหมาย

มติที่ประชุม

ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เสนอขอเพิ่มเติมองค์ประกอบ อนุกรรมการ ๑ ท่าน ในคณะอนุกรรมการว่าด้วยการบังคับใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชและอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า คือ ผู้แทนสมาคมผู้ผลิตและแปรรูปสุกรเพื่อการส่งออก เนื่องจากในระยะหลังมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชค่อนข้างมาก

มติที่ประชุม

เห็นชอบการปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการวิชาการและคณะอนุกรรมการ ตามเสนอ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

ไม่มี

เลิกประชุม

เวลา ๑๖.๓๐ น.

(นางสาวเบญจวิทย์ มะลิลา)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นางสาวอุจเดือน ศตะนาวิน)
ผู้อำนวยการกองนโยบายมาตรฐาน
สินค้าเกษตรและอาหาร
ผู้ตรวจรายงานการประชุม